

# Jafnréttisáætlun Holtaskóla

Apríl 2019

---

## Jafnréttisáætlun Holtaskóla

Jafnréttis- og mannréttindaáætlun Holtaskóla nær til nemenda og starfsmanna skólans. Einkunnarorð skólans eru virðing, ábyrgð, virkni, ánægja. Litið er þannig á að fjölbreytileiki í hópi nemenda og starfsmanna auðgi skólastarf. Starfið byggir á lýðræðislegum gildum og eru mannréttindi og jafnræði haft að leiðarljósi. Nám, kennsla og starfshættir eru í samræmi við það.

Jafnréttis- og mannréttindaáætlun Holtaskóla byggir á lögum um grunnskóla nr. 91/2008; Lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008; Aðalnámskrá grunnskóla (2011) og skólanámskrá Holtaskóla (2018 - 2019).

Í lögum um grunnskóla nr. 91/2008 er tekið fram að við skipulag náms og kennslu sé þess sérstaklega gætt að allir nemendur fái jöfn tækifæri til náms og hafi kost á að velja sér viðfangsefni og nálgun í eigin námi. Markmið náms og kennslu og starfshættir grunnskóla skulu vera þannig að komið sé í veg fyrir mismunun vegna uppruna, kyns, kynhneigðar, búsetu, stéttar, trúarbragða, heilsufars, fötlunar eða stöðu að öðru leyti.

Í lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008 ber öllum fyrirtækjum og stofnunum sem hafa fleiri er 25 starfsmenn að setja sér jafnréttisáætlun eða samþætta jafnréttissjónarmið í starfsmannastefnu sína sbr. 18. grein. Þar segir m.a. að tilgreina þurfi hvernig starfsmönnum eru tryggð þau réttindi sem kveðið er á um í 19.-22. grein.

Einnig ber skólum sem menntastofnunum að uppfylla 22. og 23. greinar laganna gagnvart nemendum sínum en þar segir m.a.:

### 22. gr. *Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni.*

Atvinnurekendur og yfirmenn stofnana og félagasamtaka skulu gera sérstakar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að starfsfólk, nemandur og skjólstaðingar verði fyrir kynbundnu ofbeldi, kynbundinni áreitni eða kynferðislegri áreitni á vinnustað, stofnun, í félagsstarfi eða skólum.

### 23. gr. *Menntun og skólastarf.*

- Kynjasamþættingar skal gætt við alla stefnumótun og áætlanagerð í skóla- og uppeldisstarfi, þar á meðal íþrótt- og tómstundastarfi.
- Á öllum skólastigum skulu nemendur hljóta fræðslu um jafnréttismál þar sem m.a. skal lögð áhersla á að búa bæði kynin undir jafna þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu og atvinnulífi.
- Kennslu- og námsgögn skulu þannig úr garði gerð að kynjum sé ekki mismunað.
- Í náms- og starfsfræðslu og við ráðgjöf í skólum skulu piltar og stúlkur óháð kyni hljóta fræðslu og ráðgjöf í tengslum við sömu störf.

Í almennum hluta **Aðalnámskrá grunnskóla 2011** er fjallað um markmið jafnréttismenntunar. Þar segir:

Markmið jafnréttismenntunar er að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýnis og jafnréttis (bls. 21).

Einn af grunnþáttum menntunar er helgaður jafnrétti og annar lýðræði og mannréttindum. Grunnþættirnir eiga að undirstrika meginatriði í almennri menntun og ná til allra þátta skólastarfsins.

Skólastarf í anda jafnréttis tekur mið af mismunandi hæfileikum fólks og því er haft að leiðarljósi að tækifæri nemenda og starfsmanna byggji á hæfileikum og færni hvers og eins. Aðilar skólasamfélagsins bera sameiginlega ábyrgð á því að skapa samfélag jafnréttis og réttlætis og hafa þeir jafnan rétt til að hafa áhrif á skólastarfið, stefnumótun og ákvarðanatöku. Kynjasambættingar skal gætt við stefnumótunar- og áætlanagerð skólans.

Jafnréttis- og mannréttindaáætlun Holtaskóla er hluti skólanámskrár og eru áhrif hennar og staða jafnréttismála metin reglulega, í viðhorfskönnunum meðal nemenda, forráðamanna og starfsmanna og í starfsmannasamtölum. Niðurstöður eru metnar og umbætur gerðar ef þörf krefur. Áætlunin er kynnt fyrir öllum þeim sem að skólastarfinu koma. Áætlunin er aðgengileg á heimasíðu skólans [www.holtaskoli.is](http://www.holtaskoli.is)

Jafnréttis- og mannréttindaáætlun Holtaskóla tekur til allra þátta skólastarfsins. Skólinn er ekki aðeins mennta- og uppeldisstofnun, hann er líka vinnustaður fullorðins fólks og á honum hvíla skyldur og ábyrgð gagnvart starfsfólki. Því skiptist áætlunin í tvo hluta, þ.e. fyrir nemendur og starfsmenn. Það má líta á áætlunina sem viljayfirlýsingu. Skólastjóri ber endanlega ábyrgð á henni en hann getur falið kennurum/starfsmönnum að endurskoða hana og fylgja henni eftir. Árlega þarf að fara í gegnum áætlunina, uppfæra tölulegar upplýsingar og skipuleggja skólastarfið í samræmi við þau markmið sem sett hafa verið fram.

Jafnréttisáætlun Holtaskóla var endurskoðuð og uppfærð í marsmánuði 2019 og gildir fyrir næsta skólaár 2019 – 2020. Áætlunin verður endurskoðuð í apríl/máí 2020 og eftir það árlega.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Að öllum nemendum líði vel í skólanum.	Umsjónarkennari fylgist með líðan nemenda dag frá degi og bregst við eftir þörfum.  Fyrir foreldraviðtöl fá nemendur spurningalista um líðan og atriði hans eru rædd sérstaklega.  Tvisvar á ári eru gerðar tengslakannanir meðal nemenda.	Umsjónarkennarar og annað starfsfólk skólans.  Náms-og starfsráðgjafi.	Alltaf.  Viðtöl við foreldra og nemendur að hausti og eftir áramót.  Okt. og feb.
Einelti og hvers kyns ofbeldi og áreitni er ekki liðið.	Unnið er markvisst að því að efla jákvæð samskipti milli nemenda.  Unnið er samkvæmt PBSkerfinu, <i>Stöndum saman – forvarnir gegn einelti í heilstæðum stuðningi við jákvæða heðgun.</i>	Umsjónarkennarar.  PBS-teymi. Allt starfsfólk skólans.	Alltaf.
Kynferðisleg áreitni, kynbundin áreitni og kynbundið ofbeldi er ekki liðið.	Nemendur fá fræðslu um kynferðislega áreitni, kynferðislegt ofbeldi og kynbundið ofbeldi. Umræðu skal haldið á lofti og nemendum verði ætíð ljóst hvert þeir geti leitað eftir aðstoð komi slík mál upp hvort heldur sem er af hálfu annarra nemenda eða starfsfólks.	Skólastjóri, kennarar og skólahjúkrunarfræðingur.	Yfir skólaárið þegar við á.
Að allir nemendur nái góðum árangri.	Niðurstöður samræmdra könnunarprófa og skimana eru rýndar og greindar m.t.t. bakgrunns, kyns, uppruna og fl.  Rýnt í kennsluhætti, námsefni, samsetningu námshópa og gerðar breytingar á þeim ef þurfa þykir.	Stjórnendur og kennarar.	Alltaf.  Niðurstöður úr mati er rýnt í nóv., jan. og júní.
Að gæta jafnréttis í starfi skólans og að borin sé virðing fyrir öllum nemendum og ólíkum skoðunum þeirra.	Dagleg samskipti við nemendur. Allir nemendur fá tækifæri í almennum samskiptum og á bekkjarfundum til að tjá	Kennarar.  Umsjónarkennarar.	Daglega.  Vikulega.

<p>Allir nemendur eiga að geta komið skoðunum sínum á framfæri.</p>	<p>sig og koma skoðunum sínum á framfæri.</p> <p>Nemendur kjósa sér fulltrúa í nemendaráð og skólaráð.</p>	<p>Skólastjóri og umsjónarmaður félagsstarfs.</p>	<p>Einu sinni á skólaári.</p>
<p>Að kennsluhættir séu fjölbreyttir og að námsframboð og viðfangsefni höfði til allra nemenda.</p>	<p>Kennarar beita fjölbreyttum kennsluháttum og reyna að nálgast mismunandi leiðir nemenda til að læra og fanga sem best áhuga þeirra og næmni til náms.</p> <p>Boðið er upp á val verkefna þannig að hver nemandi geti fundið eitthvað við sitt hæfi og áhugasvið.</p> <p>Sérstaklega skal huga að verkefnum í íþróttum, listog verkgreinum að þau höfði til mismunandi nemenda.</p>	<p>Kennarar.</p> <p>Íþróttta, List- og verkgreina-Kennarar.</p>	<p>Allt skólaárið.</p>
<p>Að nemendur vinni með fjölbreyttum hópi nemenda og kynnist sem flestum.</p>	<p>Hópaskipting nemenda sé fjölbreytt sem og sætaskipan og fari eftir verkefni hverju sinni. Tekið er mið af mismunandi þörfum einstaklinga við röðun í hópa.</p>	<p>Kennarar.</p>	<p>Í upphafi hverrar annar og síðan eftir þörfum.</p>
<p>Að vinna markvisst gegn hvers kyns staðalmyndum; kynja, kynhneigðar, kynvitundar, menningar, þjóðernis, tungumála, trúarbragða, lífsskoðana, fötlunar, aldurs, stéttar og búsetu.</p>	<p>Allir kennarar skólans skoða og meta allt námsefni út frá jafnréttisog mannréttindasjónarmiðum. Þess er gætt að kennsluog námsgögn mismuni ekki og ýti ekki undir staðalmyndir á grundvelli; kynja, kynhneigðar, kynvitundar, menningar, þjóðernis, tungumála, trúarbragða, lífsskoðana, fötlunar, aldurs, stéttar og búsetu. Rætt er um staðalmyndir í tengslum við náms- og starfsfræðslu og önnur svið þegar nám- og störf eru til umræðu.</p>	<p>Kennarar.</p>	<p>Ágúst og janúar.</p>

	Val á námsviðfangsefnum miði að því að kynna menningarheima nemenda. T.d. umfjöllun um þau lönd sem nemendur koma frá eftir því sem því verður viðkomið.	Kennarar.	Í tengslum við viðfangsefni hverju sinni.
Að nemendur fái jafnréttis- og mannréttindafræðslu.	Áherslur komi fram í námsáætlunum námssviða en sérstök áhersla er á jafnréttis- og mannréttindamál í samfélagsgreinum. Rætt skal um jafnrétti út frá aldri, stétt, búsetu, kyni, kynhneigð, kynvitund, fötlun, uppruna, þjóðerni, húðlit og trúarbrögðum.	Kennarar.	Sett í námskrá í ágúst. Fræðslan fer fram yfir skólaárið.
Að nemendur fái fræðslu um kyn, kynhneigð og kynvitund. Að nemendur fái fræðslu um hvað kynferðislegt áreiti/ofbeldi er og þekki hvert þeir geta leitað með þau mál bæði innan og utan skólans.	Ímyndir kynja og hefðir ræddar: -kvenleiki og karlmennska -kynhneigð og kynvitund -kynbundið ofbeldi -kynferðislegt áreiti -kynferðisofbeldi gegn börnum.  Líkaminn minn Krakkarnir í hverfinu - leikrit Leyndarmálið - teiknimynd Fræðsla og umræða um samskipti kynjanna, nán sambönd, kynlíf, virðingu og klám. Líkamsímynd og hugreki.	Kennarar.  Umsjónark. og skólahjúkrunarfr.	Ýmis verkefni í hverjum árgangi.  1. bekkur. 2. bekkur.  3. bekkur. 7. bekkur.  8. bekkur.
Að taka tillit til mismunandi menningar, þjóðernis, tungumála, trúarbragða og lífsskoðana nemenda.	Markviss trúarbragðafræðsla þar sem fjölmennustu trúarbrögð heims eru kynnt.  Markviss móttaka barna og foreldra af erlendum uppruna.  Reynt eftir bestu getu að koma til móts við ólíkar matarþarfir vegna trúarbragða.	Kennarar.  Skólastjórendur.  Yfirm. mötuneytis.	

<p>Að gera ráð fyrir mannlegum margbreytileika.</p>	<p>Reglulega er farið yfir húsnæði og þess gætt að aðgengi sé gott fyrir fatlaða með mismunandi þarfir.</p> <p>Nemendur og kennarar fá fræðslu um mismunandi fatlanir eftir þörfum hverju sinni.</p>	<p>Umsjónarmaður fasteignar.</p> <p>Skólastjórnendur.</p>	<p>Eftir þörfum.</p>
<p>Að stoðþjónusta skólans mæti þörfum fjölbreytts nemenda hóps.</p>	<p>Stoðþjónusta skólans er metin í sjálfsmati skólans. Við upphaf hvern annar er stoðþjónusta skólans skipulögð og endurbætt eftir þörfum.</p>	<p>Skólastjórnendur. Deildarstjóri sérkennslu.</p>	<p>Samkv. sjálfsmatsáætlun.</p> <p>Ágúst og jan.</p>

Í samræmi við ákvæði laga um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008 skuldbindur skólinn sig til að fara eftir Jafnréttisáætlun Reykjanesbæjar.

Stefnan skal kynnt öllu starfsfólki á hverju hausti og vera sýnileg á heimasíðu skólans. Skólastjóri ber ábyrgð á að Jafnréttisáætlunni sé framfylgt.

Í 21. gr. Er greint frá samræmingu fjölskyldu- og atvinnulífs. Atvinnurekendur skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að gera konum og körlum kleift að samræma starfsskyldur sínar og ábyrgð gagnvart fjölskyldu.

22. gr. fjallar um kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni. Atvinnurekendur og yfirmenn stofnana og félagasamtaka skulu gera sérstakar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að starfsfólk, nemar og skjólstaðingar verði fyrir kynbundnu ofbeldi, kynbundinni áreitni eða kynferðislegri áreitni á vinnustað, stofnun, í félagsstarfi eða skólum.

Skólinn setur sér framkvæmdáætlun hvert skólaár þar sem fram koma skýr og vel skilgreind markmið í samræmi við Jafnréttisáætlun Reykjanesbæjar. Þar sé einnig árangursmat skýrt, eftirfylgni tryggð og ábyrgð ljós.

Í Holtaskóla er leitast við að ráða sem hæfasta starfsmenn sem uppfylla þær kröfur sem gerðar eru til starfs eins og kostur er á hverju sinni. Við ráðningar er tekið mið af Jafnréttisáætlun skólans og Jafnréttisáætlun Reykjanesbæjar. Allir starfsmenn skólans eiga sömu möguleika til endurmenntunar og starfsþjálfunar. Jafnframt hafa þeir jöfn tækifæri til stöðuhækkana, stöðubreytinga og breytinga á vinnuáðstæðum. Launajafnrétti er fyrir jafnverðmæt og sambærileg störf.

Samskipti á vinnustaðnum grundvallast á gagnkvæmri virðingu, kurteisi og tillitssemi. Allir starfsmenn eiga rétt á að koma skoðunum sínum um framfæri og virðing er borin fyrir ólíkum skoðunum.

Jafnréttisáætlun Reykjanesbæjar er kynnt fyrir starfsfólki á hverju ári.

Jafnréttisáætlun Holtaskóla var endurskoðuð og uppfærð í marsmánuði 2019 og gildir fyrir næsta skólaár 2019 – 2020. Áætlunin verður endurskoðuð í apríl/maí 2020 og eftir það árlega.



Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Konur og karlar fá sömu laun og njóta sömu kjara fyrir sambærileg og jafnverðmæt störf.	Árleg greining á launum starfsmanna.	Skólastjórnendur.	Júní og ágúst.
Að laða að fjölbreytt starfsfólk.	Þess sé gætt að starfsauglýsingar séu í anda jafnréttis laga.	Skólastjórnendur.	Þegar við á.
Að starfsfólk hafi jafna möguleika til að þroskast í starfi og auka þekkingu sína.	Símenntunaráætlun skólans gerir ráð fyrir að allir hafi jafna möguleika til endurmenntunar og starfsþjálfunar. Árlega þarf að skoða endurmenntun og styrki til starfsfólks vegna endurmenntunar. Starfsfólk fær reglulega fræðslu um jafnréttis- og mannréttindamál. Rætt er hvað má betur fara og umbætur gerðar á því.	Skólastjórnendur.	Símenntunaráætlun í ágúst og síðan yfir skólaárið.
Að komið sé til móts við þarfir starfsmanna varðandi fjölskyldulíf og gæta þess sérstaklega að sama gildi um karla jafnt sem konur.	Óskir starfsfólks um sveigjanleika verði metnar eftir aðstæðum. Við innra skal þess gætt að tekið hafi verið tillit til þarfa starfsmanns með tilliti til samræmingar fjölskyldu og atvinnulífs.	Skólastjórnendur.	Í starfsmannaviðtölum og yfir skólaárið.
Kynbundið ofbeldi kynferðisleg áreitni, kynbundin áreitni og einelti er ekki liðið.	Fræðsla fyrir starfsfólk og regluleg endurskoðun áætlana þar sem skýrt er tekið fram að slík hegðun er ekki liðin og á henni verði tekið komi hún upp.	Skólastjórnendur og trúnaðarmenn.	Ár hvert skal inna starfsmenn eftir upplifun sinni varðandi kynferðislega eða kynbundna áreitni í starfsmannaviðtali og í starfsmannakönnun Skólapúlsins.
Jafnréttis- og mannréttindastefna sé í stöðugri þróun.	Endurskoðun stefnu og greining á þörf fyrir úrbætur.	Starfsmenn og skólastjórnendur.	Mars /apríl.

## Jafnréttisáætlun Holtaskóla byggir á:

- Lögum um grunnskóla nr. 91/2008
- Lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 96/2008
- Aðalnámskrá grunnskóla, 2011
- Ritröð um grunnþætti menntunar, Jafnrétti, 2013
- Skólanámskrá Holtaskóla.
- Framtíðarsýn Reykjanesbæjar í skólamálum, 2001  
<http://www.reykjanesbaer.is/thjonusta/menntun-ogfraedsla/grunnskolar/skolastefna/>
- Jafnréttisáætlun Reykjanesbæjar  
[https://www.reykjanesbaer.is/static/files/pdf\\_skjol\\_allir/jafnrettisaaetlunreykjanesbaejar\\_ny.pdf](https://www.reykjanesbaer.is/static/files/pdf_skjol_allir/jafnrettisaaetlunreykjanesbaejar_ny.pdf)
- Starfsmannastefna Reykjanesbæjar undir hagnýtar upplýsingar þar sem er að finna:  
[https://www.reykjanesbaer.is/static/files/pdf\\_skjol\\_allir/starfsmenntastefnareykjanesbaejar\\_ny.pdf](https://www.reykjanesbaer.is/static/files/pdf_skjol_allir/starfsmenntastefnareykjanesbaejar_ny.pdf)
  - Áætlun gegn einelti, kynbundinni og kynferðislegri áreitni
  - Leiðbeinandi gátlisti vegna tilkynningar um einelti eða áreitni
  - Einelti og kynferðislegt áreitni á vinnustöðum- forvarnir og viðbrögð
  - Tilkynning um einelti, kynbundna eða kynferðislega áreitni.
- Í starfsmannastefnu Reykjanesbæjar um áreitni og einelti  
[https://www.reykjanesbaer.is/static/files/pdf\\_skjol\\_allir/starfsmenntastefnareykjanesbaejar\\_ny.pdf](https://www.reykjanesbaer.is/static/files/pdf_skjol_allir/starfsmenntastefnareykjanesbaejar_ny.pdf)
- Útg. Jafnréttisstofu, leiðbeiningar við gerð jafnréttisáætlunar, sjá [www.jafnretti.is](http://www.jafnretti.is)
- Stjórnarráð Íslands: reglur um jafnlaunavottun:  
<https://www.stjornarradid.is/verkefni/mannrettindi-ogjafnretti/jafnretti/jafnlaunavottun/>